

Szülői értekezéslet

Életfeladataink

Sokan gondolkoztak már azon, mi célja van az életünknek, miért élünk? E két fontos, talán legfontosabb emberi kérdéshez hozzá tehetjük a szülők kérdését, mire neveljük gyermekeiket?

Egy bizonyos: a földön élünk és a földből élünk. Növény-állatvilágból van az ételünk; viz az italunk; növényi és állati termékekből állítjuk össze ruházatunkat. Föld és kő a házunk, amely otthont, a ruha meleget, az étel testi fejlődést ad nekünk. Éhség és szomjuság feltétlen kielégülést sürget, mert erőpótlás nélkül nem élhetünk. A világ mindenféle javainak megszerzése földi életünk boldogabbá tételének érdekében történik.

Kérdés azonban, hogy csak az anyagi javakat kell-e megszereznünk? Csak testből áll az ember? Az emberi élet nemcsak természeti folyamat, mint a növény vagy állat élete, hanem több ennél: megoldandó feladat. Az emberi élet tehát cselekvés, célok és eredmények sorozata.

Az ember gondolkozik, célokat tűz maga elé s ez különbözteti meg igazán az állattól. És mi más az ember élete, mint célok kitűzése és e célok megközelítése.

Minden gondolkozó embert gyötör a nagy kérdés, a kérdések kérdése: mi a végső cél? Ebbe akarja belekapcsolni a többit, a közelebbieket. Szeretné, ha élete nem szünnék meg a földi élettel, a halál nem jelentene számára megsemmisülést, hanem csak átalakulást, megtisztulást és fölemelkedést.

Bizonyos, hogy a földi élettől nem fejeződik be életünk! Vagy nem így van-e ez a természetben is? Hiszen ott nem vész el semmi, az energia — erő — örökké megmarad, legfeljebb átalakul, de tovább él! Éppen így a gondolat is, melyet termelünk, külön válik személyünkötől és tovább él. Egyik nemzedék tovább adja a másiknak, így önálló életet él az is.

Természetes, hogy e távoli cél mellett közelebbi céljainknak is kell lennie. Hogy mik lesznek e közelebbi célok, az mindig attól függ, mit tekint valaki a végsőelérendő célnak. Vagyis hisz-e abban, hogy van földöntúli élet is, vagy nem. Ha hisz, ezt tekintti végső célnak s ehhez szabja e földi céljait. Ha nem hisz a másvilágban, akkor úgy fogja berendezni itteni életét, hogy itt érjen el mindent a földön, amit csak jónak, helyesnek és értékesnek itél. Aki azonban hisz a tulvilági életben és abban, hogy a halállal nem szűnik meg az emberi élet, annak ez a földi élet csak átmenet, az igazi élet előkészülete s természetesen ehhez szabja földi életének céljait is.

Azonban egyoldalúság volna csak a tulvilági célt tartani szem előtt. Tény az, hogy keresztül kell mennünk ezen a földi életen is, s előbb ezt kell végigélnünk, hogy meghalhassunk s elnyerhessük a tulvilági élet jutalmait. De éppen így egyoldalúság volna az életet úgy rendezni be, mintha ennek kiélése és kiélvezése volna végső célja,

vagy az egyedüli cél. Az ember nem állhat meg a maga önző céljainál s lelkét nem elégítheti ki a földi örömök leggazdagabb szüretje sem. Minden ember lelke mélyén ott van a vágy az igazi tiszta és nemes örömök után, melyeket csak az önzetlen jószág és emelkedettség légkörében érezhet az ember.

Az embernek tehát a földi élet feladatait éppen úgy szem előtt kell tartania, mint a túlvilágiakat, melyeket némelyek hiábavalónak tekintenek, holott éppen ezek foglalják magukban azt, ami igazán emberré teszi az embert, ami fölemeli az állat fölé s igazi értelmet ad életének.

Az ember életfeladatait három csoportba oszthatjuk. Az ember elsősorban élni akar, megélni, magát valamiképp fenntartani. Ezek a feladatok a *vegetatív életfeladatok*, amelyek szükségesek és hasznosak reánk nézve. (Évés, ivás, alvás.)

De az ember nemcsak élni akar ám, hanem *jól* is akar élni, vagyis élvezni akarja az élet örömeit. Ám az érzéki élvezetekkel nem merül ki az ember élvezeteinek sorozata. Az ember szellemi élete nyomon kíséri az érzéki életet. Ezért van az, hogy az ember a testi vagy érzéki élvezeteken kívül *szellemi élvezeteket* is keres, amit általában *boldogságnak* mondanak.

Végül ha mindezekhez még az is hozzájárul, hogy önmagában senki sem lehet boldog a földön, hanem csakis úgy, ha környezete is boldog, vagyis ha *másokat is boldogítunk*, ezzel elértünk a harmadik célhoz: az *ideá'is életfeladatokhoz*. Ezek a jó, szép és az igaz megtestesítői: az erkölcs, a művészet és a tudomány. Ezek adják meg az ember magasabbrendűségét s az emberi nem tökéletesedését. Ezzel emelkedik az ember magasán az állatok fölé. Mivel ez eszményeket nem tudjuk tökéletesen megvalósítani e földön, azért kell hinnünk azt, hogy egy földöntúli, szebb világban vannak megvalósulva, sőt onnan sugároznak le ide, a mi földi életünkbe.

Lehet-e szebb, nemesebb és megnyugtatóbb felfogása az emberi életnek, mint az, amit ebben az elgondolásban a vallás nyújt? Minden ember, kinek van lelki élete, arra törekszik, hogy a valóságot olyannak ismerje meg, amilyen az szükségszerűleg és törvényszerűen. Ez az *igaz* megismerésére való törekvés. De minden ember törekszik fölemelkedni az érzéki élvezetekből a művészi *szép* magasabb légkörébe s minden ember meg akarja valósítani cselekvéseiben a *jónak*, az erkölcsnek követelményeit.

Ezek azok az életfeladatok, amelyeket mindnyájunknak magunk elé kell állítanunk.

Az ember a maga életfeladatait csakis maga oldhatja meg, az bizonyos. Egyik szülő, egyik tanító sem végezheti el ezt a gyermek helyett, bármennyire igyekszik is a gyermek jövőjét anyagi javakkal és jó neveléssel biztosítani. A nevelésnek — és itt elsősorban a szülői nevelésre gondolunk — az a feladata, hogy a felnövekvő gyermeket és ifjút ebben a munkájában, az életfeladatok megoldásában segítse, adja meg neki mindazt, amivel majd annak idején a maga életfeladatait sikerrel megoldhatja.